

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

**Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid**

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.szw.nl

Onze referentie
ASEA/SAS/2012/8286

Datum 4 juni 2012

Betreft Nader rapport inzake het voorstel van wet tot wijziging van de Algemene ouderdomswet, de Wet Inkomstenbelasting 2001 en de Wet op de Loonbelasting 1964 in verband met stapsgewijze verhoging en koppeling aan de stijging van de levensverwachting van de pensioenleeftijd (Wet verhoging AOW- en pensioenleeftijd)

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 24 mei 2012, nr. 12.0012.10, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen.

Dit advies, gedateerd 30 mei 2012, nr. W12.120176/III, bied ik U hierbij aan.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft opmerkingen over de uitvoering van de voorgestelde wijze van versnelling, alsmede de mogelijke inkomensgevolgen van met name de invoering van de eerste tranches(s) op zeer korte termijn. Ook gaat de Afdeling in op enkele mogelijke oplossingsrichtingen voor de aanpak van problemen die voortvloeien uit de nu gekozen versnelling van de verhoging van de AOW-leeftijd en is van oordeel dat in verband daarmee aanpassing van het voorstel wenselijk is.

1. Uitvoering

a. Geleidelijke verhoging en uitvoering

Met genoegen constateer ik dat de Afdeling advisering van de Raad van State (verder: de Afdeling) de strekking van het wetsvoorstel onderschrijft. In de toelichting op het wetsvoorstel wordt het belang en de noodzaak benadrukt van een snellere verhoging van de AOW-leeftijd dan in eerdere voorstellen. De toestand van de overheidsfinanciën is in korte tijd sterk verslechterd. Als gevolg van lagere inkomsten komt de budgettaire positie van Nederland slechter uit dan werd verwacht ten tijde van het Regeerakkoord en ten tijde van het Stabiliteitsprogramma van vorig jaar. Er zijn snel extra maatregelen nodig. De problemen zijn omvangrijk en acuut, zodat van iedereen een bijdrage mag worden verwacht. En die bijdrage moet op korte termijn worden gegeven. Wachten tot 2020 met de noodzakelijke verhoging van de pensioenleeftijd is, gezien de staat van de Nederlandse overheidsfinanciën, niet langer mogelijk. Dit wetsvoorstel draagt daar aan bij. Met de Afdeling ben ik van mening dat het van belang is oog te hebben voor de uitvoeringsaspecten bij dit wetsvoorstel. Daartoe is de Sociale verzekeringsbank (SVB), als uitvoerder van de Algemene Ouderdomswet, gevraagd een uitvoeringstoets uit te brengen. Hierin geeft de SVB aan dat invoering van het wetsvoorstel met de stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd per 1 januari 2013 krap en risicovol wordt, maar niet onmogelijk wordt geacht. Dat van de SVB daarvoor een uiterste inspanning wordt gevraagd,

wordt door mij onderkend en gewaardeerd. Om de mensen die in 2013 65 jaar worden tijdig over de consequenties die de verhoging van de AOW-leeftijd voor hen heeft te kunnen informeren, een zorgvuldige uitvoering te kunnen garanderen en de gewenste besparingen te realiseren streef ik ernaar te komen tot een afrondende behandeling door beide Kamers voor het zomerreces.

Datum

4 juni 2012

Onze referentie

ASEA/SAS/2012/8286

b. Aansluiting bij andere regelgeving

Anders dan de Afdeling opmerkt, is het niet zo dat op zeer korte termijn aanpassing nodig is van private arrangementen, zoals aanvullende pensioenregelingen. Het is aan sociale partners om aanvullende pensioenregelingen en andere arbeidsvoorwaardelijke regelingen aan te passen aan de nieuwe ingangsdata van de AOW. Hetzelfde geldt voor bestaande pensioenregelingen in de derde pijler. Het is aan de betrokken contractpartijen om hun overeenkomsten, indien dat nodig en gewenst wordt geacht, aan te passen aan de nieuwe situatie. Dit wetsvoorstel verplicht daar niet toe. Wel past dit wetsvoorstel het fiscale kader voor tweede en derde pijlerpensioen aan doordat de pensioenrichtleeftijd in het Witteveenkader vanaf 2014 wordt verhoogd naar 67 jaar. Voor deze aanpassing hebben sociale partners en pensioenuitvoerders de tijd tot 2014.

De Afdeling onderstreept terecht het belang dat de regelingen inzake ontslag vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd (in individuele en collectieve arbeidsovereenkomsten) aansluiten bij de wijziging van de AOW-leeftijd. De verhoging van de AOW-leeftijd kan tijdelijke overbruggingsproblemen veroorzaken voor mensen die weinig voorbereidingstijd hebben en weinig mogelijkheden hebben het verlies te compenseren. Daarom wordt de verhoging van de AOW-leeftijd geleidelijk ingevoerd, zodat de overbruggingsproblemen voor de groep met weinig voorbereidingstijd sterk worden beperkt. Daarnaast komt er voor de eerste jaren een voorschotregeling. Deze regeling biedt de mogelijkheid om een voorschot op de AOW te krijgen vanaf de 65^e verjaardag. Hiermee kunnen mensen een eventueel inkomensgat overbruggen. De Afdeling merkt op dat vanwege de korte invoeringstermijn kan worden overwogen te voorzien in een wettelijke bepaling om de aansluiting van individuele en collectieve arbeidsovereenkomsten op de verhoogde AOW-leeftijd te bewerkstelligen. Het kabinet merkt op dat - los van de maatregelen om overbruggingsproblemen te voorkomen - het aan individuele werkgevers en werknemers en aan cao-partijen is om hun onderlinge afspraken in lijn te brengen met de wetgeving. Het bij wet ingrijpen in lopende contracten zou een zeer vergaande maatregel zijn. Ik acht een dergelijke maatregel niet nodig omdat partijen voldoende tijd hebben om individuele en collectieve arbeidsovereenkomsten nog voor 1 januari 2013 aan te passen.

De overgangsregeling van het wetsvoorstel komt ook tegemoet aan mogelijke overgangsproblemen voor degenen die gebruik maken van VUT of prepensioen. Met de invoering van de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT / prepensioenregelingen en introductie levensloopregeling in 2006 is de fiscale facilitering van VUT- en prepensioenregelingen beperkt tot de groep werknemers die voor 1 januari 2005 55 jaar of ouder was en die uiterlijk op 31 december 2014 de 65-jarige leeftijd bereikt. Deze groep krijgt in zeer geringe mate te maken met de nieuwe AOW-ingangsdatum, doordat deze per 1 januari 2013 en 2014 telkens met 1 maand wordt verhoogd. Dit geleidelijke invoerpad beperkt in sterke mate de overbruggingsproblemen voor deze groep. Deze worden verder beperkt door de voorschotfaciliteit.

Pensioenuitvoerders en sociale partners zijn het beste op de hoogte van de gevallen waarin de verschuiving van de AOW-ingangsdatum ondanks de

geleidelijke invoering en de voorschotfaciliteit leidt tot overbruggingsproblemen en negatieve inkomenseffecten voor degenen die van VUT of en vroegpensioen gebruik maken. Zij zijn daardoor ook het beste in staat om deze gevolgen voor de relatief beperkte groep mensen met VUT en prepensioen in de overgangsperiode tot 2015, te repareren.

Datum
4 juni 2012

Onze referentie
ASEA/SAS/2012/8286

Terecht merkt de Afdeling op dat de pensioenrichtleeftijd in 2014 in één keer wordt verhoogd naar 67, maar dat dit niet op overeenkomstige wijze is doorgetrokken naar de regeling voor het deelnemingsjarenpensioen. In het voorstel is bewust gekozen voor een aanpassing van het deelnemingsjarenpensioen die afwijkt van de wijze waarop de pensioenrichtleeftijd wordt aangepast. Deze keuze laat zich verklaren door het verschil tussen de wijze waarop het deelnemingsjarenpensioen en de pensioenrichtleeftijd de feitelijke pensioenleeftijd beïnvloeden. De aanpassing van het deelnemingsjarenpensioen heeft namelijk een direct effect op de feitelijke leeftijd waarop werknemers – door toepassing van de faciliteit – met pensioen kunnen gaan, terwijl dat niet geldt voor de aanpassing in de pensioenrichtleeftijd. Indien het deelnemingsjarenpensioen op overeenkomstige wijze als de pensioenrichtleeftijd zou worden aangepast, zouden werknemers in 2014 twee jaar langer moeten werken om in aanmerking te komen voor een deelnemingsjarenpensioen. De verhoging van de pensioenrichtleeftijd heeft echter slechts een gefaseerd effect, omdat reeds opgebouwde pensioenrechten worden gerespecteerd. Voor met name oudere werknemers die al vele pensioenjaren hebben opgebouwd met een pensioenrichtleeftijd van 65 jaar of lager zal de aanpassing in de pensioenrichtleeftijd slechts in beperkte mate de feitelijke pensioenleeftijd beïnvloeden. Het ligt voor de hand dat werknemers het moment van ingang van hun pensioen veelal zullen laten aansluiten bij het moment van ingang van de AOW. Daarom heb ik ervoor gekozen de voorwaarde voor deelname aan het deelnemingsjarenpensioen aan te laten sluiten bij de verhoging van de AOW-leeftijd en niet bij de verhoging van de pensioenrichtleeftijd. De toelichting op het wetsvoorstel is op dit punt aangevuld.

2. Inkomensgevolgen

a. Invoeringspad

Anders dan de Afdeling ben ik van mening dat niet beoogd is het voorgestelde vertraagde invoeringspad voor de verhoging van de AOW leeftijd een volledige oplossing te laten zijn voor eventuele overbruggingsproblemen voor mensen die weinig voorbereidingstijd hebben. De budgettaire problemen voor 2013 zijn zodanig acuut, dat verhoging van de AOW-leeftijd naar mijn oordeel niet verder naar achteren kan worden geschoven. In het licht van de nijpende situatie van de overheidsfinanciën zou een *snellere* verhoging van de AOW-leeftijd te overwegen zijn. Ik wil echter eventuele overbruggingsproblemen verzachten door het hier voorgestelde invoeringspad. Ik vind het redelijk om van iedereen offers te vragen; het kan niet zo zijn mensen die doorwerken tot aan de pensioengerechtigde leeftijd benadeeld worden ten opzichte van mensen die al jaren voor de pensioengerechtigde leeftijd zijn gestopt met werken door middel van een VUT- of prepensioenregeling. De voorgestelde voorschotregeling beoogt een aanvullende tegemoetkoming te zijn voor mensen met overbruggingsproblemen.

b. Voorschotregeling

Ik kan de opvatting van de Afdeling dat de benaming “voorschotregeling” niet terecht is, niet delen. Een voorschot is in algemene termen en uitgaand van artikel 4:95 van de Algemene wet bestuursrecht een bedrag dat wordt

voorgesloten vooruitlopend op de vaststelling van de verplichting tot betaling van een geldsom en dat nadien wordt verrekend met de te betalen geldsom. Een voorschot behoeft ook niet altijd uit het zelfde bedrag te bestaan als de nadien te betalen geldsom. Zo kan ook een voorschot worden verleend als de nadien te betalen geldsom nog niet is vastgesteld. Inherent aan voorschotverlening is dat het voorgesloten bedrag geheel moet worden terugbetaald door middel van verrekening met de te betalen geldsom. Die verrekening kan in eenmaal plaatsvinden, maar ook door verrekening met de in een bepaalde periode te betalen geldsommen. Omdat een voorschot een vooruitbetaling op een later te betalen geldsom betreft die nadien, zonder dat er rente in rekening wordt gebracht, wordt verrekend met de te betalen geldsom, heeft deze het karakter van een renteloze lening.

Datum

4 juni 2012

Onze referentie

ASEA/SAS/2012/8286

De beoogde voorschotregeling strekt er toe het mogelijk te maken dat een of meer voorschotten (maximaal drie) op het ouderdomspensioen worden betaald vooruitlopend op het op de pensioengerechtigde leeftijd verkrijgen van een recht op dat ouderdomspensioen. De betaalde voorschotten worden terugbetaald door middel van verrekening van die voorschotten met het nadien te betalen ouderdomspensioen. Daarbij wordt de periode van verrekening langer naar mate een, twee of drie voorschotten zijn verleend.

Gelet op de opvatting van de Sociale verzekeringsbank en de Afdeling dat artikel 4:95 van de Algemene wet bestuursrecht geen basis biedt voor de beoogde voorschotregeling neem ik het advies van de Afdeling om te voorzien in een adequate wettelijke grondslag voor de beoogde regeling over. Omdat de in dit kader beoogde voorschotregeling een specifieke op de verhoging van de AOW-leeftijd afgestemde regeling is, acht ik het bij nader inzien beter deze regeling in de Algemene Ouderdomswet zelf vast te leggen dan om dit over te laten aan de vrije beleidsruimte die de Sociale verzekeringsbank heeft op grond van artikel 4:95 van de Algemene wet bestuursrecht. Bovendien vind ik het belangrijk dat het recht van pensioengerechtigden om een of meer voorschotten te vragen adequaat in de wet wordt verankerd. Aan artikel I van het wetsvoorstel is daarom een nieuw onderdeel H toegevoegd, dat voorziet in invoeging van een nieuw artikel 22 in de Algemene Ouderdomswet, waarin de beoogde voorschotregeling is opgenomen. Overeenkomstig het advies van de Afdeling is in dit artikel duidelijk omschreven welke personen op voorschotverlening aanspraak kunnen maken.

In reactie op de vraag van de Afdeling voor de financiële gevolgen van de verhoging van de AOW-leeftijd per 2013 wijs ik erop dat degenen met de laagste inkomens die te maken krijgen met een inkomensderving van één of enkele maanden vanwege het opschuiven van de AOW-leeftijd (bijvoorbeeld omdat hun VUT-regeling met 65 jaar eindigt) een beroep kunnen doen op de bijstand, mits zij ook verder voldoen aan de voorwaarden voor de bijstand. Hiermee is mijns inziens voor deze groep in een adequaat vangnet voorzien.

Mensen die niet voldoen aan de voorwaarden in de bijstand, maar wel moeite hebben om op korte termijn het inkomensverlies op te vangen, kunnen een beroep doen op de voorschotfaciliteit. Hiermee kunnen zij een eventueel inkomensgat overbruggen door een voorschot op te nemen op het ouderdomspensioen, dat in de maanden daarna wordt terugbetaald. Hiermee wordt het inkomensverlies over meerdere maanden gespreid, in 2013 is de termijn zes maanden na het ontvangen voorschot. In deze periode wordt om dit voorschot terug te betalen het maandelijkse AOW-uitkering gekort. Het resulterende netto-inkomen (inclusief MKOB) ligt zelfs voor mensen zonder aanvullend pensioen of overig inkomen iets boven het bijstandsniveau van een 65-minner. In reactie op de vraag van de Afdeling in hoeverre degenen die vanwege hun financiële situatie niet in staat zijn om zelf de overbruggingsperiode

op te vangen, wel in staat zullen zijn om de lening terug te betalen, acht ik de gestelde betalingstermijnen acceptabel.

De Afdeling mist in de toelichting een analyse van de populatie waar het om gaat, toegespitst op hen voor wie het wie het invoeringspad tot ernstige of onoverkomelijke overbruggingsproblemen kan leiden, terwijl zij zich bovendien vanwege de korte termijnen daarop niet kunnen voorbereiden.

Datum

4 juni 2012

Onze referentie

ASEA/SAS/2012/8286

Mijn inschatting is dat in de periode 2013-2015 jaarlijks rond de 60.000-80.000 personen die nu reeds in de VUT zitten te maken krijgen met de voorgestelde stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd. Het overgrote deel van deze groep heeft voldoende vermogen beschikbaar om de periode waarin mogelijk geen recht meer bestaat op de VUT-uitkering en de AOW-leeftijd te overbruggen¹. Hiernaast heeft een deel van deze groep een partner met een inkomen, dan wel zelf een dusdanige hoogte van het aanvullend pensioen dat het haalbaar is om pensioenmiddelen eerder uit te laten keren. Per saldo zal, is onze inschatting, maar een zeer beperkte groep al gestopt zijn met werken en mogelijk onvoldoende vermogen of overig inkomen hebben om het inkomensverlies op korte termijn op te vangen.

c. Bijstand

Terecht wijst de Afdeling erop dat een verwijzing naar de Wet werk en bijstand (WWB) als een 'overgangsregeling' voor de invoering van de hogere AOW-leeftijd meer in het algemeen oneigenlijk is. Voorts onderschrijf ik met de Afdeling het belang dat ieder die daartoe op zichzelf in aanmerking zou komen, ook daadwerkelijk en tijdig (bijzondere) bijstand zal ontvangen. Daarom wijs ik erop dat met de in paragraaf 3.2.3 van de toelichting opgenomen passage over de bijstand niet beoogd is om de WWB als een 'overgangsregeling' aan te duiden. In paragraaf 3.2 van de toelichting is vermeld dat er 'een viertal overgangsmaatregelen' worden genomen. Vervolgens wordt in paragraaf 3.2.3 eerst in algemene termen ingegaan op de WWB, om daar als overgangsmaatregel aan te verbinden dat de SVB de groep ouderen met weinig voorbereidingstijd actief zal benaderen. Hiermee meen ik invulling te hebben gegeven aan het met de Afdeling onderschreven belang dat ieder die daartoe op zichzelf in aanmerking zou komen, ook daadwerkelijk en tijdig (bijzondere) bijstand zal ontvangen. Daarbij neem ik mede in aanmerking dat de gemeenten bewezen in staat zijn om op adequate en efficiënte wijze in te spelen op specifieke groepen. Voor wat betreft het tijdig ontvangen geldt dat het college verplicht is om een voorschot te verlenen op de algemene bijstand en bevoegd om dat te doen op de bijzondere bijstand.

Anders dan de Afdeling aangeeft, hoeft het bezit van een eigen woning door de vermogenstoets niet aan een bijstandsuitkering in de weg te staan. Voor de overwaarde in de woning geldt, naast de algemene vermogensvrijlating, een extra vermogensvrijlating van €48.000 (bedrag per 1 januari 2012). Als de overwaarde de vermogensvrijlating overschrijdt, kan de bijstand in de vorm van een geldlening worden verstrekt. Bij de bijzondere bijstand heeft het college, zoals de Afdeling ook aangeeft, beleidsruimte bij de toepassing van de vermogenstoets, ook waar het betreft het bezit van een eigen woning.

¹ Op basis van een steekproef met gegevens over inkomens en vermogens heeft zo'n 70% van de huidige VUT'ers tussen de 62 en 64 jaar een vermogen (exclusief eventuele waarde van de eigen woning) van meer dan €5.000.

Ik wijs erop op dat als de geldende inkomens- en vermogenstoets in de weg staat aan de verlening van bijstand in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan (de bijstand als bedoeld in de paragrafen 3.2 en 3.3 van de WWB) er niet via de bijzondere bijstand in die kosten kan worden voorzien. De bijzondere bijstand is dus niet bedoeld om de algemene bijstand te vervangen in situaties waarin daar geen recht op bestaat.

Datum
4 juni 2012

Onze referentie
ASEA/SAS/2012/8286

De bijzondere bijstand is bedoeld voor kosten die niet kunnen worden voldaan uit de algemene bijstand en de aanwezige draagkracht in inkomen en vermogen. Het is aan het college om te beoordelen om welke kosten het gaat. Voor zover de overbruggingsproblemen bestaan uit vorenbedoelde kosten, kan het college die met de bijzondere bijstand opvangen. Het college heeft in het kader van de bijzondere bijstand volledige vrijheid in de vaststelling van de draagkracht van de belanghebbende. Dit betekent dat het college zelf bepaalt welk deel van de middelen bij de vaststelling van de draagkracht in aanmerking wordt genomen².

Voor zover op deze wijze eventuele persoonlijke problemen die voortvloeien uit een maatregel die wordt getroffen in het belang van de financiële huishouding op het niveau van de rijksoverheid worden afgewenteld op de gemeenten, worden deze hiervoor gecompenseerd via de gebundelde uitkering in het kader van de WWB c.a. Ter zake verwijs ik naar de financiële paragraaf.

3. Oplappingsrichtingen

a. Ineenschuiven voorstellen

Hoewel bij de parlementaire behandeling van het in de Eerste Kamer in behandeling zijnde wetsvoorstel Wet verhoging pensioenleeftijd, extra verhoging AOW en flexibilisering AOW veel uitvoeringsaspecten aan de orde zijn geweest is het, anders dan de Afdeling veronderstelt, niet zo dat in dat wetsvoorstel de aansluiting van andere wetten op de hogere AOW-leeftijd is geregeld. Zoals ook in de memorie van toelichting bij dat wetsvoorstel is aangegeven zijn de noodzakelijke aanpassing van de sociale zekerheidswetten en ook de vanwege dat wetsvoorstel benodigde aanpassing van andere wetten, niet in het wetsvoorstel opgenomen en is het de bedoeling die wijzigingen te regelen in een op een later moment aan de Tweede Kamer aan te bieden separaat aanpassingswetsvoorstel.³ Het overnemen van dit alternatief zal dus niet leiden tot een snellere aansluiting van bestaande regelingen op de hogere AOW-leeftijd. In het kader van de voorbereiding van het voorliggende wetsvoorstel heb ik overwogen om het voorliggende voorstel door middel van een novelle in te voegen in het bij de Eerste Kamer aanhangige wetsvoorstel. Van deze mogelijkheid heb ik afgezien omdat het voorliggende wetsvoorstel op diverse punten sterk afwijkt van dat voorstel, zoals de Afdeling ook zelf aangeeft. Niet alleen zijn de mogelijkheid om het ouderdomspensioen eerder of later te laten ingaan en de extra verhoging van de AOW niet opgenomen, ook de daarmee samenhangende wijziging van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen en de Wet werk en bijstand zijn in het voorliggende voorstel niet opgenomen, terwijl ook de aanpassing van de fiscale wetgeving in samenhang met de wijziging van de Algemene Ouderdomswet geheel anders is vormgegeven. Een novelle zou feitelijk als gevolg hebben gehad dat de inhoud van het wetsvoorstel door een vrijwel geheel nieuwe inhoud zou worden vervangen.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2002–2003, 28 870, nr. 3, p. 65

³ Kamerstukken II 2011/12, 33 046, nr. 3, p. 4.

b. Machtigingswet

Over de door de afdeling geopperde tweede mogelijkheid om de snelle aansluiting van bestaande regelingen op de hogere AOW-leeftijd te waarborgen, valt het volgende op te merken. Zoals in de memorie van toelichting bij het voorliggende wetsvoorstel is aangegeven was het de bedoeling om de noodzakelijke aanpassing van de sociale zekerheidswetten en andere wetten aan de hogere AOW-leeftijd te regelen in een op een later tijdstip in te dienen separaat wetsvoorstel.⁴ Uiteraard zou daarbij het streven er op zijn gericht dit wetsvoorstel op de kortst mogelijke termijn tot wet te verheffen, zodat de voorbereidingstijd voor burgers, bedrijven en instellingen tot aan het tijdstip van inwerkingtreding zo ruim mogelijk zou zijn. De door de Afdeling geopperde mogelijkheid om de aanpassing van sociale zekerheidswetgeving en andere wetgeving via een "nood"-procedure te realiseren bij een op korte termijn vast te stellen algemene maatregel van bestuur biedt het grote voordeel dat deze wijzigingen op kortere termijn tot stand zullen komen dan bij een wijzigingswet het geval zou zijn en levert daardoor een naar verwachting aanzienlijk langere voorbereidingstijd op. Ik neem daarom deze suggestie van de Afdeling graag over. In het wetsvoorstel is de door de Afdeling voorgestelde delegatiebevoegdheid voor een dergelijke algemene maatregel van bestuur opgenomen.

Datum

4 juni 2012

Onze referentie

ASEA/SAS/2012/8286

c. Latere invoering

Naar mijn oordeel bestaat er geen noodzaak om de verhoging van de AOW-leeftijd in 2013 uit te stellen en op te schuiven naar 2014. De SVB geeft aan dat invoering van het wetsvoorstel met de stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd per 1 januari 2013 krap en risicovol wordt, maar niet onmogelijk wordt geacht. Verder zal de aanpassing van de sociale zekerheidswetgeving en andere wetgeving door het volgen van de door de Afdeling voorgestelde "nood"-procedure op een zodanig tijdstip tot stand kunnen komen dat er tot aan het tijdstip van inwerkingtreding van voldoende voorbereidingstijd sprake zal zijn.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel een aantal aanpassingen van juridisch-technische aard aan te brengen en enkele redactionele wijzigingen in de memorie van toelichting door te voeren.

Ik moge U, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp

⁴ Zie memorie van toelichting, p. 12, tweede tekstblok.